

חוברת זו מוקדשת לזכר מוטי ותום הרשקו
שנפלו קורבנות בפיגוע הטרור ב - 05.03.03
באוטובוס קו 37 ברחוב מוריה בחיפה.

יהי זכרם ברוך.

מוטי ותום הרשקו

לזכרם

בית נגלר, קריית חיים

בית אבא חושי, חיפה

שטוקאן ריו ישראל

הקרטה בחייהם של מוטי ותום.

מוטי ותום הרשקו החלו להתאמן בקרטה בעמותת "שוטוקאן ריו ישראל", במכון ב"בית אבא חושי" בחיפה, בשנת 1999. תום היה אז בן 12 ומוטי בן 37. אב ובן, חברים מיוחדים. החבר'ה מהדוג'ו השותפים לאימונים הבחינו מיד בחברות ובחיבה האמיתית שהייתה בניהם.

הם התאמנו פעמיים בשבוע בקבוצת החגורות הצבעוניות בשעות הערב המוקדמות. למרות שהיו חגורות חומות והיו צריכים לעבור לקבוצה יותר מתקדמת, קבוצת החגורות החומות והשחורות, הם החליטו לא לעבור. תום קיבל את החגורה החומה לפני מוטי, אך רצה להמשיך ולהתאמן עם אביו באותה הקבוצה, עד שגם הוא יקבל את החגורה החומה. הם המשיכו להתאמן עם החברים בעלי החגורות הצבעוניות.

מוטי ותום השתתפו בנוסף לאימונים השגרתיים, גם במחנות אימונים רבים שנערכו במסגרת עמותת הקרטה "שוטוקאן ריו ישראל" בחיפה ובמקומות שונים בארץ. בכל האימונים בהם השתתפו, הם גילו התמדה, נחישות ורוח-קרב, כיאה לתלמידי קרטה "רציניים". בשנת 2001 קיבלו שניהם את החגורות החומות בדרגות קיו-2 וקיו-1. מוטי היה גאה בתום ש"עבר" אותו בדרגה אחת.

לאחר הפיגוע באוטובוס אגד קו 37 ברחוב מוריה בחיפה ב-05.03.03, כששמות ההרוגים פורסמו, הגיבו התלמידים בדוג'ו ובעמותה בכאב רב למשמע הידיעה שמוטי ותום אינם עוד בחיים. מתוך כאב ועצב עמוק, כתבו חבריהם לאימוני הקרטה את שבליבם, על מנת להנציח, ולו במעט, את זכרם, כפי שהם הכירו וזכרו את מוטי ותום במסגרת אימוני הקרטה שכה נהנו מהם.

חוברת זו הוכנה על ידי חבריהם של מוטי ותום הרשקו ז"ל ומוקדשת לזכרם.

יהי זכרם ברוך.

ראש העיר חיפה
Mayor of Haifa
رئيس بلدية حيفا

את מוטי ותום הרשקו ז"ל, לא הכרתי כפי שוודאי רבים מכם, חבריו ל"משפחת הקרטה", הכירו והוקירו.

מהתמונות נשקף מוטי עם החיוך הנצחי ושלוות הנפש, אב חם ואוהב בעיניו הבוחנות, מלא גאווה והנאה מבנו ומהישגיו.

הבן, תום, המתבגר בן ה-16, נער רציני ומלא באמביציה, חדור רוח לחימה ונחישות, שכולן הביאוהו למועמדויות חשובות לחגורה שחורה ולקורס מדריכים במכון וינגייט.

את כל הדברים היפים הללו שאבתי מתיאורי המאמנים והחברים הטובים שסבבו את האב והבן במשך 5 השנים האחרונות ולאורם רק אוכל להצטרף ולומר כי הם יחסרו לכל מכריהם ובוודאי לאלה שהכירו את הפוטנציאל הרב שהלך לאיבוד עם היקירים שיד רוצח שפל גדע את חייהם ואת חלומותיהם.

יהי זכרם ברוך.

יונה ירב

INTERNATIONAL SHOTOKAN KARATE FEDERATION

Chairman & Chief Instructor: Teruyuki Okazaki

Member of Japan Karate Association/World Federation

Mr. Oded Friedman
4 Emma Lazarus
Ramat Golda
Haifa 34784, Israel

Dear Oded:

I was very saddened to hear about the tragic loss of your two students, Mr. Moti Hershko and his teenage son, Tom.

I am sure that, even now, it continues to be a difficult time for their family, friends and of course those of you who trained with them at your club.

Unfortunately we live in a world where senseless violence claims the lives of innocent people. You know this all too well, I am sure, as your homeland has endured many terrible events. My advice to you is to keep training hard and to encourage your students to do the same. As you know, we train to make ourselves better human beings, so that ultimately, we can realize peace in the world.

This is a challenging time for you and your students. I am confident that you can meet this challenge, and help your students to do the same as you all move forward.

For those of us who remain behind, we must work our world a better place to live.

My thoughts are with you and all your students. We are all one big family in the ISKF, and so we all share your feelings of loss.

Please convey to the Hershko family my heartfelt condolences.

Sincerely,

Teruyuki Okazaki
Chairman and Chief Instructor
International Shotokan Karate Federation

לכבוד

סנסאי עודד פרידמן, מדריכים וחניכים!
חברים יקרים!

לזכר מוטי ותום.

"הנאהבים והנעימים, בחייהם ובהירצחם לא נפרדו"

בחרתי בכותרת אכזרית זו, כי מאז החלה "שיבת ציון" לפני למעלה ממאה שנים, אנו משלמים לצערנו במחיר היקר ביותר וללא הפסקה בקורבנות. הכאב גדול. במיוחד כאשר נופל בן משפחה או חבר וידיד (אני חוויתי זאת כאשר איבדנו את דני, בן ונכד שגם הוא היה חניך העמותה).

מוטי ותום היו חברים נעימים ויקרים לכל בני משפחת "שוטוקאן ריו ישראל" ובמיוחד במועדון בית אבא חושי בחיפה, בו התאמנו בהתמדה. לכן טוב ונכון אתם עושים כאשר הינכם מנציחים את זכרם בפעולות העמותה ובהוצאת עלון לזכרם ולכבודם.

זכרם יהיה שמור עמנו תמיד!

כוכב שחר

לכב ולזכ

חניך ונשיא העמותה

לא אשכח

הוזמנתי ע"י מאמן הקרטה - עודד פרידמן למפגש מיוחד במינו, שנקרא - "הורים וילדים מתאמנים".

זה היה מפגש מרגש שבו הוצגו אבות-בנים/בנות, אמהות-בנים/בנות. ביום הנורא ההוא עודד סיפר שמוטי ותום נהרגו בפיגוע האוטובוס מס' 37, מיד עלו פניהם במוחי, הרגשתי שאיבדתי קרובים רחוקים - לא אשכח. אבקש להביע את השתתפותי בצערכם העמוק של בני המשפחה ו"משפחת הקרטה".

יהי זכרם ברוך.

מימון בן עזרא

מנהל בית אבא חושי

דברי הסנסאי, עודד פרידמן

מוטי ותום החלו להתאמן בשנת 1999.

תום החל להתאמן כילד בן 12, על סף גיל ההתבגרות. חרף גילו הצעיר, תום לכד את עיני כבר בשלב מוקדם בהתייחסותו הרצינית לאימונים, במוטיבציה הגבוהה, רוח הלחימה והיכולת הפיסית שהביאו אותו להתקדמות מהירה בסולם הדרגות בקרטה. תום היה אמור להיבחן לחגורה שחורה במבחנים הקרובים, דרכו בקרטה הייתה מבטיחה, שמחתי לצרף את תום השנה לצוות החניכים אשר מסייעים לי בהוראת קבוצות הילדים ולא מכבר הודעתי לו שאני רואה בו מועמד לקבלה לקורס המדריכים הקרוב מטעם מכון וינגייט, ידיעה שבוודאי שימחה אותו.

תום נקטף ממשפחתו ומאיתנו בדמי ימיו בטרם הספיק למצות פוטנציאל גדול שהיה גלום בו חיו נגדעו באכזריות והותירו שבר עמוק בלב אוהביו.

מוטי, החל להתאמן בעקבות בנו ואני מניח שהרצון והצורך להיות קרוב לתום הוליכו אותו אחריו. מטבע הדברים, בשל גילו, התקדמותו הייתה איטית מעט משל תום, אולם מוטי, ככל אב גאה נהנה מביצועיו של בנו והסתפק בתועלות הרוחניות, הפיסיות והחברתיות שהפיק מאימוני הקרטה, אשר אותן השכיל לנצל בעזרת מזגו הנוח והחם ושאיפתו ללמידה ולשלמות.

יחסי החיבה והחום ששררו בין השניים נתנו אותותיהם בכל מהלכיהם ונועם הליכותיהם השרו אורה טובה גם על הסובבים אותם.

אני מאמין כי עוד זמן רב, עיני יחפשו, בין שורות התלמידים, את המבט הרציני של תום ואת החיוך התמידי של מוטי. מקווה אני שרוח הלחימה והנחישות שלוותה את אימוניהם תישאר עימנו עוד זמן רב ותהווה מקור להשראה ולדוגמא.

היו שלום חניכים יקרים
מקומכם בשורה שמור בליבנו.

יהי זכרם ברוך.

עודד פרידמן

3912 פ' י' תש"מ

תמונות מהדוג'ו...

אימון מיוחד לכבוד חג הפסח. (אביב 2000).

קורס פסח – תחילת דרכם של מוטי ותום בקרטה.

פניהם המחייכות עדיין כאן איתנו,
הנשמה מסרבת לתפוש.
חכו עוד רגע אל תתחילו,
תנו להם את מקומם בשורה לתפוס.

אבה האב להסיר כל דופי
ולטהר הנשמה,
כי נפש בריאה תדחה כל חולי
ב-"קייאיי" אדיר וּבְרָגִיעָה.

כל דבר שנעשה,
היה ברגש ומתוך הלב,
מצחוק ענק ועד ל"צוקי".
המסר ימשיך לפעום ולהדהד.

"אהבת חינם" כתב הבן,
אהבה טבולה בדם.
שש-עשרה מלאו לנער
וליבו נדם.

מוקדש למוטי ולתום,
שחייהם נקטעו בידי מרצחים
בחמישה במרץ 2003

איריס ארבטמן

תום ומוטי

כתלמידים חדשים, בפעם הראשונה שהתאמנו ביחד עם הקבוצה, שמענו באוויר כל מיני צעקות מוזרות, בלתי מובנות, ובעיקר מבהילות. תשומת הלב התמקדה בנער אחד חמוד וטוב-מראה שבלט מעל כולם. גם באימונים הבאים למדנו להכיר את ה-"קייאיי" של תום, משהו שהיה טבוע בו כאילו באופן אוטומטי ביחד עם ביצוע הטכניקה, מין צעקה כזאת כאילו אמר – אני כאן כל הזמן, גם כאשר אתם שוכחים את ה-"קייאיי" שלכם, גם כאשר אתם מתעייפים, אני עדיין כאן כל הזמן...

אימוני זוגות מול מוטי היו חוויה מיוחדת. הוא היה "מכריח" אותי לסחוט מעצמי את כל הכוח, המהירות והמרחק שיכולתי. הוא דחק בי שלא לפחוד, אלא להכות בכל מאודי על-מנת לפגוע. שלא אדאג, כי הוא כבר יגן על עצמו. אכן, מוטי נראה אדם היודע להגן על עצמו... עם הגוף החסון והעוצמה שהוא שידר, האימון מולו קיבל מימד של לחימה "אמיתית". מולו לא פחדתי. המסר שלו נחקק במוחי כל-כך עמוק, עד שבכל פעם שהייתי מזהה שאו-טו-טו יגיע התור שלנו להיות זוג באימון, כבר הכנתי את עצמי לרוח לחימה מכסימלית, שלא יצטרך להעיר לי שמה שאני עושה זה לא מספיק "אמיתי", לא ממש פוגע...

באימון הראשון שלאחר ההלוויה, במהלך אימוני זוגות, הדהד באוזני המסר של מוטי, כאילו שהוא עומד מולי ממש ברגע זה. זה היה מחייב...

מספר חודשים לאחר שהתחלתי להתאמן סיפרתי למוטי כי קלטתי מתוך הקראטה ומתוך המסרים של הסנסאי הרבה כלים איכותיים היכולים לשמש אותי בחיים שמחוץ לדוגי. הבעתי את חששי שמא כבר לאחר מספר חודשים מיציתי את התורה, שהרי כבר הספקתי לקלוט כל-כך הרבה מסרים עד לרגע זה, ומה כבר אפשר עוד ללמוד מלבד לחזור ולשנן, להתנסות ולהטמיע את אותם כלים שכבר למדתי. מוטי הרגיע אותי – עוד יהיו הרבה מסרים והארות שאוכל לקלוט במהלך האימונים בטווח הארוך, הוא אמר. ואכן, חלפה שנה מאז, ועולמי המשיך והמשיך להתעשר בתובנות חדשות ובכלים לחיים שבחוץ. כמו שמוטי הבטיח...

בכלל, בכל פעם שיצאנו מאימון עם רעיון חדש, היה זה אך טבעי לפרש ולהבין אותו ביחד עם מוטי. באחת משיחותינו הדגיש בפני מוטי את הקשר ההדוק שהוא רואה בין הנפש והגוף. שנינו התרשמנו עמוקות מאימון מיוחד שעשינו פעם אחת, אשר הדגים באופן מאד חזק ובלתי נשכח את הקשר הזה, ואת העוצמה שהנפש החזקה יכולה להשליט על הגוף. ניזון מההיכרות עם רייקי, הסביר לי מוטי כי על-מנת לשמור על בריאותנו ולהימנע מהתפתחות מחלות, עלינו קודם כל לטפל בנפש שלנו. לא הספקנו לשוחח עוד בנושא ולפתח אותו מספיק, אך הסכמנו שהקראטה הינו כלי מצוין כדי לשמר ולשפר את בריאות הנפש.

בתחילת שנת הלימודים האחרונה תום התחיל ב"מחויבות אישית" – עזרה לסנסאי בהדרכה, בעיקר בקבוצות ילדים. תום ואביו סיפרו לי, כל אחד בנפרד ובשפתו, כמה פעילות זו תורמת לתום, הן מבחינת ההזדמנות שלו לתת מעצמו, והן בבניית הביטחון העצמי שלו והיכולת לעמוד מול אנשים. מהמעט שהספקתי לראות את תום בפעולה, הוא הפגין שליטה יוצאת מן הכלל.

מוטי סיפר לי על הקשר שלו עם מורן, את קרבתם לקבלה, ואיך היא לימדה אותו את סודות הרייקי. מתוך היכרות מאד שטחית עם הקבלה נודע לי, כי היא דוגלת בגישה שלכל דבר בחיים יש סיבה, וכי אין דבר כזה – מקריות.

מורן, אשר שהתה בשנה האחרונה באמריקה, הגיעה ללוויה של מוטי ותום. נדהמתי לגלות, שהיא הגיעה לארץ במקריות מדהימה בערב לשפני הלוויה, מבלי שידעה על האסון שפקד את ידידיה. האומנם מקריות ?

הרעיון של הסנסאי להקדיש מספר דקות של "קייאיי" רצוף בסוף כל שיעור לזכר תום ומוטי הוא רעיון גדול. זה מאד סימבולי ביחס למה שהם ייצגו, עם רוח הלחימה האדירה שלהם. זה גם נותן את ההזדמנות לחשוב עליהם, וגם - את ההזדמנות לפרוק במסגרת ההתמודדות עם האובדן. זו מין דרך כזאת להגיד - אף על פי כן ולמרות הכול, אנחנו חזקים. כל מילה שאשתמש בה לא תצליח להביע נאמנה את עוצמת הרגש באותן דקות של התייחדות עם חברינו שאינם עוד עימנו.

איריס ארבטמן

חילופי מבט ושפת גוף

את מוטי ותום גיליתי כשגיליתי את עולם הקרטה. הגורל זימן אותנו להתחיל יחד את הפגישות הדו שבועיות, הקורסים והאימונים בשפת הים.

אימונים שהעבירה מורן טלמור במהלך קיץ, יולי 1999.
צולם ע"י מיכה מרגלית.

4 שנים וחמישה חודשים בחייו המתפתחים של ילד הם עולם ומלואו בהתפתחותו.

מעין תחרות סמויה הייתה ביני לבין תום, אני ממרומי שנותיי הבוגרות ניסיתי לחקות את כוח נעוריו, קינאתי

בתנועותיו היפות, בגמישותו,

בפוטנציאל של תחילת הדרך. נהניתי להסתכל על מוטי, גדול, קצת גמלוני בתנועותיו, מזכיר לי את עצמי, ושמח לדעת שבעולם ה"אין כישרונות" בקרטה אני לא לבד.

היופי בעולם הזה שחוינו יחד, בחוג הכול כך מיוחד ברוחו ובחינוכו, הוא בידיעה שלא חשוב עד כמה טוב אתה, או עד כמה חסר אתה, ביכולת להתפתח ולהתקדם בפן הזה של החיים, האדם שבך, החיוך שאתה משדר לזולת, המאמץ המושקע, ההתמודדות המתמשכת, מספיקים כדי להיות בן למשפחת הקרטה בדוגיו ומחוצה לו.

גם לי ילדה בחוג, ומספיקים היו חילופי מבט ביני לבין מוטי כדי לראות את אהבת האב שלו, את ה"כאילו" הוא לא התייחס בשיעור לפעילותו של בנו, אבל מספיק לראות זיק אחד של אור בעיניו, כדי לקלוט את המשחק שלו שה"כאילו" שווי נפש למה שקורה לבנו הוא באמת רק "כאילו".

שניהם יחד שיחקו בחוג את משחק הזרים זה לזה כאישיות נפרדות לחלוטין, אחד נזהר מלהפריע להתפתחותו (או להישרדותו) של השני, נותנים כבוד זה לזה ברוח סנסאי עודד פרידמן.

יצא לי להתמודד עם תום, וכזקן מופלג ראיתי את התחשבותו בגילי, מתאים את עצמו ליכולותיי המוגבלים, חימם לי את הלב לראות נער כמוהו, נציג הדור הבא של ילדי ישראל. כל כך עדין בגישתו לסובב אותו.

שנינו נבחנו, שנינו נכשלו מספר פעמים בבחינות, ומעניין, מאותן סיבות (שכחנו לצעוק קריאת קרב ברגע מוגדר והכרחי). שנינו הובלנו אחר כבוד אחרי 5 שניות של כשלון במבחן לצד החדר, ובזוית העין ראיתי איך תום סובל, אבל מקבל כגבר את פסק הדין, חייכתי לעצמי ולשותפות הגורל (הקשה) שחוינו יחד כשוויים אל שוויים.

על מוטי כעסתי, צעקות הקרב שלו התערבבו בקריאות הקרב שלי באימונים המשותפים, ושנינו כמו התחרינו מי יצרח יותר חזק, נכנעתי לו, והיום, קריאות הקרב שלו מלוות וממתנות אותי. בתנועות המורכבות של חוקי הקאטות, שנינו הסתבכנו, פה ושם פזלנו אחד אל השני, ניסיתי לחקות אותו, הוא אותי, ושנינו טעינו שלא בחרנו מודל חיקוי מוצלח יותר. ארבע שנים וחמישה חודשים יחד בחוג שהפך להיות אורח חיים עבורנו, הוא פרק שמהווה מקור גאווה, שמחה ובטחון עצמי לתום, למוטי ולי.

ושירת חייהם באמצע...

מיכה מרגלית

ב"ה

לזכרם של מוטי ותום ז"ל

"אהבת חיים" – זהו המשפט האחרון אשר הופיע על צג הפלאפון של תום. אכן אם הייתי צריך לתמצת את המהות של זוג החברים הנפלאים האלה שהיו גם אב ובן הרי שזהו הדבר שהם שידרו – אהבת חיים, קרינה חיובית ונתינה אינסופית.

אפילו בעת האימונים המשותפים בקרטה, לא פעם כשהייתי באפיסת כוחות ולא יכולתי להמשיך עמו בקרב שלאחר האימון, הייתי אומר לו:
"מוטי, אנחנו כבר זקנים בשביל זה..."
והוא באופטימיות והראייה הנהדרת שלו על החיים היה משיב:
"יגאל, הגיל הוא רק בראש שלנו. בוא נוציא לנו זאת מהראש..."

חשיבה חיובית זו שאפיינה אותו ואת בנו תום תחסר לי ובוודאי לכל אלה שהכירו אותם מקרוב. מי ייתן והעצמה והחיוביות שהם הקרינו ילוו אותנו תמיד.

יהי זכרם ברוך.

יגאל במ

תום בדרכו בקרטה...

שתייה אחרי אימון מיוחד
בפסח. תום עם חגורה כתומה.

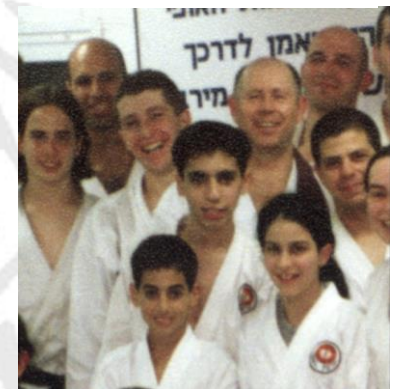
תום בתמונה קבוצתית,
קורס חנוכה.

תום בעל
חגורה
צהובה באחד
מהקורסים
בפסח.

קורס חנוכה עם מאמן יפני.

סוף אימון מיוחד בדוג'ו.
תום במרכז.

צילום משותף בקורס
חנוכה. תום בין
החגורות החומות.

מוטי עם
חיובו
הענק...
קורס פסח.

אימון
בחוף הים.

שיר למוטי ותום

שיר זה נכתב ביום רביעי מספר שעות אחרי שמוטי ותום נהרגו.
הרגשתי מועקה וצורך לכתוב על המוות,
למחרת נודעה לי הסיבה.

מוות זה לא משהו נוראי
מוות הוא לא מפחיד.

כול אחד מת לבסוף
והחיים הם יפים
ושווה למות בשבילם, בסוף.

איננו חייבים בכול מחיר לחיות
ולהידבק אל החיים בכול מחיר
מותר לנו גם להיכשל לפעמים
ופעם אחת מותר גם למות.

מוות זה לא כישלון
הוא פשוט סיום החיים
כי החיים הם מתנה
ולמתנה יש סוף.

בהיותנו תינוקות שמחנו
כי קיבלנו אותה
וכול יום אנו מאושרים
על שהיא עדיין אתנו,
אך גם אחרי מותנו,
על שפעם זכינו בה,

תודה.

יאיר אליגל

תום עידן התמימות

התחלנו להתאמן יחד באותו שבוע לפני כארבע וחצי שנים. זכור לי היטב הרושם העז שעשה עליי הקשר המופלא בין אב לבן שבאים יחד להתאמן, מעודדים אחד את שני, מתקנים איש את רעהו ותמיד בחיוך, תמיד בשקט, בלא להרים קול או להפריע לשאר המתאמנים.

מוטי, אב חרוץ ומסור שעשה כל מאמץ להיות שם עם בנו. פעמים רבות דיברנו על הקושי של שילוב עבודה מתישה המצריכה לקום לפני הזריחה, על הקושי הפיזי שבאימון, שה"כ כבר עברנו את גיל הצבא בעשור עשור וחצי, אבל מרגע שהתחיל האימון הכול נשכח, העייפות, הקושי, הכאבים ותמיד ידעתי, גם בלי להתאמן יחד, שמוטי ייתן את כל כולו. בכל 'קיאיי', אותה זעקת קרב המגלמת לדעתי הרבה ממהות הקרטה, ניתן היה לשמוע את קול הבס של מוטי מהדהד בכל הדוגיו.

ותום, הילד שהפך לנגד עינינו לנער, תמיד צנוע, תמיד שקט, תמיד חיוך נערי על פניו. כל חניך חדש שהגיע ידע שתום הוא הכתובת לכל שאלה, לכל אימון משותף על קאטה ראשונה או מתקדמת. תום תמיד שאף ללמוד, תמיד רצה ללמוד עוד ולהקדים את דרגתו. 'קרטה קיד' קראתי לו והוא החזיר בחיוך נבוך.

עוד זכורים לי האימונים בימי שבת בים עם הזריחה. באיזו שמחה הגעתם למרות השעה המוקדמת ביום החופש היחיד. תמיד עם חיוך תמיד יחד. היינו נאבקים יחד בגלים ובחול הטובעני חלק מאימון מפרך. לעולם לא נשברים, לעולם לא נרתעים מהקושי או השעה המוזרה.

ועכשיו, קשה לחשוב עליכם במונחי עבר. זה לא מסתדר עם ההיגיון. פיזית לא תהיו איתנו אך בכל אימון, בכל קאטה, בכל תרגיל תהיו איתי, איתנו, ורוח הלחימה וההתמדה שלכם תהיה כנר לרגלנו, נר זיכרון שלא יכבה לעד.

מוטי ותום, לעולם לא נשכח, לעולם לא נסלח כל חיינו.

קובי פלר

למוטי

לפני כשנתיים, כששוחחנו על הקושי שלנו כ"בוגרים" להלחם בשגרה היום יומית ולנצח אותה כל פעם מחדש ולהגיע לאימונים, הגענו למסקנה משותפת שבכל פעם שאנחנו בכל זאת מגיעים לאימון, כבר אפשר לאמר ש"ניצחנו". ניצחנו את השגרה, את קשיי היום-יום, ובעיקר את עצמנו, את החלק ה"עצלן" שבנו. ניצחנו בקרב הקשה מכל, הקרב הקבוע עם עצמנו. מאז, לפני ואחרי כל אימון כשהיינו נפגשים בפרוזדור היינו מחליפים "כפות", או לחיצות ידיים, לפעמים מבט היה מספיק, ואמרנו ביחד – "וואלה, עוד פעם ניצחנו..."

הפעם מוטי, לא ניצחת. אני בטוח שאם היה "קומיטה" והיית יכול לעשות משהו כדי לנצח, היית עושה זאת. הפעם זה היה הפסד ללא קרב, הפסד לטרור, הפסד לטירוף...

אם יש שם חיים או משהו דומה לזה שם למעלה, אני בטוח שאתה מחבק בידיך הגדולות את תום המקסים, כמו שחיבכת אותו באהבתך כפי שראינו בדוגי, שומר עליו מכל רע וגאה בו ללא גבול. כשיעצת לי ללכת לטבול במעיין שיח, לא ממש התכוונתי ללכת מוקדם בבוקר, אבל הבטחתי לנסות. יום אחד אני מבטיח לבקר שם. עכשיו זה כל כך קרוב אילך... אלך לשם בשבילך. הבטחות הרי חייבים לקיים, לא ? ...

בשנים האחרונות ראינו איך תום מתבגר מנער ונהייה כמעט לגבר. התחיל להתאמן בתור "ילד", ובתמונות מהתקופה האחרונה כבר נראה ממש גבר. אפילו פעם היו לו "קוצים" על הראש. תמיד מחייך ועם המון רוח לחימה. המון אנרגיה וכוונה להצליח. הוא באמת הוסיף הרבה רוח לחימה לאימונים. את הקיאיי שלך מוטי, קשה היה לפספס, אפילו אם שמענו אותך כשהיינו בפרוזדור. אי אפשר היה שלא לזהות את הקול העמוק והאנרגיה שהשקעת דרך הקיאיי המיוחד שלך.

שמור על תום ועל עצמך שם למעלה. חבק אותו באהבתך האין סופית. החיך התמידי של תום והנוכחות החמה של שניכם בדוגי יחסרו לי מאד.

שי ליטני

מוטי ותום הרשקו ז"ל

פרידתם של מוטי ותום מאתנו עוררה בי שאלות רבות. למרות שלא הכרתי את מוטי ואת תום הכרות עמוקה, אני חש את היעדרם בצורה חזקה מאוד, כאילו משהו ממש ממש טוב פתאום איננו. הדבר גורם לי לחשוב על כך שיש לי הזכות ליהנות מכל-טוב שאינני מודע לו, כאילו הוא מובן מאליו. מדהים שהנך מתרגל לטוב שסביבך, אך אתה מגלה אותו באמת רק כאשר הוא איננו עוד.

את מוטי הכרתי מעט יותר היות ואני מדור ה"הורים" ולא ה"ילדים" בחבורה. עם –זאת, לפני שהלך מוטי לעולמו היה הוא "עוד חבר", חינני ונחמד במיוחד אך לכאורה לא יותר מזה עבורי. קוצר הזמן לא הותיר מקום לפיתוח קשר מעבר למפגשים השבועיים בדוג'ו, דהיינו זירת אימוני הקרטה. אך עם העדרו אני חש פתאום את החלל העצום שמוטי היה ממלא עם עצם נוכחותו הקורנת, את האפרוריות שנותרה עם היעדר חיוכו המקסים וצחוקו מן הלב, את תחושת החולשה שנשארה ללא נחישותו המידבקה. פתאום אני מגלה שהוא היה עבורי הרבה יותר ממה ששיערתני.

אני למד שיש לגלות מרגע לרגע, כל פעם מחדש, את הטוב שאנו מבורכים בו יום-יום, במיוחד בדמות בני האדם הטובים המלווים אותנו בדרך חיינו, ולהודות על שזכינו בקרבנם.

יהי זכרם של מוטי ותום ברוך.

חיימה דה לה זרדה

כששמעתי ברדיו שתום נהרג,

הייתי בהלם והרגשתי צביטה בלב. אבל יותר מזה חשבתי על מוטי – איך מוטי יתמודד עם זה.

באותם רגעים עברתי שנה או שנתיים אחורה למסעדת מצה. עוד לפני הפיגוע שהיה שם, ישבתי עם מוטי, אימא שלי וחברה. הוא היה אדיב והזמין אותנו לשבת איתו כי המסעדה הייתה מלאה והוא ישב לבד בשולחן של ארבעה. הוא היה חברה נעימה, חייך וצחק איתנו. כששאלתי אותו איפה תום ולמה הוא אוכל לבד, הוא השתהה לרגע ואמר שתום יצא לטיול לכמה ימים ומיד אחריו הוא נוסע לאימא שלו. עיניו התמלאו דמעות כמו לאדם שלא ראה את יקירו שנים ומתגעגע אליו עד אין קץ.

אני זוכר שהוא ממש היה קשור אליו וציין את זה הרבה. די התפלאתי על הקשר הזה בינו לבין בנו, זה נשמע לי קצת מוזר. מאז התחלתי לשים לב לקשר ביניהם באימונים. אף אחד מהם לא עבר קבוצה עד שהשני היה מוכן גם לעבור לקבוצה המתקדמת יותר.

משם המחשבות שלי נדדו לתחרות הקרטה האחרונה, בה תום הגיע איתי לגמר קטות גברים גילאי +15. הוא היה בעל החגורה החומה היחיד שהגיע לגמר. מכיוון שלא היה בעל חגורה שחורה, השופט בחר את הקאטה שייעשה בשבילו. הוא ביצע את הקאטה יפה, אך לא היה מרוצה ממנה, כי הוא מאוד רצה לעשות קאטה אחרת והרגיש קצת מאוכזב, אבל עדיין חייך. אחרי קבלת התוצאות, מקום רביעי – שהוא בהחלט מקום מכובד, תום הרגיש מרוצה מזה שהגיע לגמר. מוטי לעומת זאת, היה ממורמר מכך שלא נתנו לתום לבחור את הקאטה ובכל זאת לא איבד את החיוך. אני זוכר שעודדתי את תום שתמיד תהיה תחרות בשנה הבאה... התחרות תהיה, אבל תום כבר לא ייקח בה חלק.

כששמעתי את שמו של מוטי אחרי כשעתיים, פתאום הרגשתי שכאילו הכול התמוטט, כי האסון היה נורא.. אבל במקום מסוים הרגשתי שכך יהיה למוטי קל יותר, כי רק זמן קצר ללא תום עורר בו דמעות – חיים בלעדיו היו קשים מנשוא על מוטי!

אני יודע שאני אתגעגע לחיוך של שניהם שנשאר על פניהם לא משנה מה קרה ומה עבר עליהם. אני אקח איתי את החיוך שלהם ואת הקשר ההדוק שהיה ביניהם איתי באשר אלך ותמיד אזכור אותם בזכות זה.

צור אפרתי

קורסים מרוכזים עם מאסטרים יפניים...

קורס עם מסטר
אוקזאקי.
תמונה קבוצתית,
חגורות צהובות
וכתומות
(דצמבר 1999).

אחד
האימונים
בקורס
מרוכז.
המסטר
נתן
הסברים.

קורס עם מסטר מיקמי, נווה-שאנן, חיפה. תמונה קבוצתית – חגורות כחולות (דצמבר 2000).

קורס מרוכז – אימון חגורות חומות שחורות, חיפה (אפריל 2002).

שניים...

שניים שרצו רק לבלות קצת יחד
שניים שנסעו לטייל בלי שום פחד
הם עלו לאוטובוס ומיום כיף רצו לחזור
עד שזר אחד פשוט החליט את הכיף לעצור
זר שהחליט שהוא יכול להיות אלוהים
בחר לו מספר החליט שהוא עולה ולוקח חיים
כששמענו נדהמנו, נבהלנו ושאלנו באיזו זכות?
ובתמונות שרצות בראש מפחדים שנראה את הדמות
אך הדמות הפכה לשניים, שניים שאנחנו מכירים
והצער גובר פי כמה, ובוכים גם על האחרים
איך ילד בתום חוזה את עתידו ובתום תיעד במחברתו
אך הוא לא חשב לרגע שהוא.... ואביו איתו.
אומרים שזהו גורלם ולא היה ניתן להימנע ולברוח
אבל מה עם הסובבים? ומי למשפחות ייתן את הכוח
אנחנו בסוף כל אימון משקיעים מאמץ מרבי לעילוי נשמתם
כואבים את כולם, את השניים, ותמיד נהייה איתם.

משתתף בצער.

הורן פרי

אי אפשר לתאר במילים

האסון שקרה וכל מה שעולה בראשי הם הזיכרונות ממוטי ותום. תום הגיע בימי שלישי מוקדם לקרטה, ביחד איתי, כדי לעזור ולמלא מחויבות אישית בבית הספר, ובכל פעם מחדש היה אפשר לראות את המסירות שבה הוא היה מסדר את מכון הקרטה לפני שהגיעו הילדים הקטנים להתאמן.

תמיד הוא עבד במרץ לסדר שולחן, להביא דפים מהמחסן ועוד, ולאחר מכן כשנכנסו הילדים הקטנים לחדר הדוג'ו הוא היה עומד לידם ומחליף איתם מילים ותמיד הוא הצליח להעלות על פניהם חיוך, כי גם הוא כל הזמן חייך. גם כשהוא הגיע קצת באיחור, אני זוכר שראיתי אותו רץ במדרגות של בית אבא חושי ובאותו זמן מחייך, אף פעם לא ידעתי איך אפשר לשלב בין השניים, אבל הוא הצליח.

פגשתי את תום מספר פעמים מחוץ למסגרת הקרטה ואני זוכר שבכל השיחות בינינו, גם אם שיבחתיו אותו על משהו, הוא שמר על צניעות ושקט והיה פשוט מחייך, אך כשהוא נכנס להתאמן בקרטה הוא הפך את כל זה לרוח לחימה והיה ידוע בתור מי שצועק "קיאיי" חזק מאד כל השיעור, גם כשכולם היו עייפים הוא המשיך והמשיך, עד סוף השיעור ובסוף היה חוזר לחייך.

רוח לחימה הייתה גם לאביו מוטי שגם אם מדי פעם התבלבל בתנועות, לא היה מוותר וצועק חזק "קיאיי".

מוטי היה משבח המון. תמיד שעבדתי לידו שמעתי שהוא אומר "כל הכבוד" למישהו וגם לי הוא אמר את זה פעם אחת לפני שנכנסנו לאימון. גם מוטי חייך המון וכל אחד היה יכול לשמוע אותו צוחק ממרחק וכל פעם ששמעתי אותו צוחק לפני אימון יכולתי לדעת שתשרור אורה טובה ובנוסף תהיה גם הרבה רוח לחימה, תמיד שאני אזכר בהם הדבר הראשון שיעלה בראשי הוא החיוך שלהם, הצחוק של מוטי ורוח הלחימה של תום.

יהי זכרם ברוך.

אילן בביס

זוג שנתן אהבה, צחוק ומלחמה

ה 05.03.03, יום רביעי בשעות הצהריים, מחבל מתאבד מפוצץ את עצמו באוטובוס בחיפה.

התוצאות קשות, 16 הרוגים וביניהם מוטי ותום הרשקו ז"ל.

את ההודעה על מותם קיבלתי רק ביום למחרת, וישר נדהמתי לבשורה איומה זו.

ימים רבים ישבתי וחשבתי על רגע הפיצוץ,

על תום ומוטי, מה איתם? איפה הם? מה קרה בזמן הפיצוץ? ולמה דווקא הם?

ממוטי ותום אני לקחתי שלושה דברים :

האחד הוא החום והאהבה שתמיד נתנו לכל אחד,

אני התאמנתי עם תום ומוטי קרטה תקופה ארוכה

אך את חברותם לעצמם ולחבריהם אי אפשר היה לפספס.

תמיד דיברו, צחקו ופשוט נהנו מכול רגע בחיים ובאימוני הקרטה.

הם היו אנשים טובים רגישים ונאמנים.

דבר נוסף שאפיין אותם הוא החיך והצחוק,

תמיד חייכו, צחקו והיו אנשים שמחים.

איני זוכר פעם אחת שבאתי לאימון וראיתי אותם מדוכאים, או עצובים,

להפך, שמחים, צוחקים ומעבירים דיבורים וצחוקים עם חברים.

אני כילד בגיל של תום (16), עם תחביבים דומים לשלו, מסיבות, חגיגות,

וגם באירועים כאלו בהם נתקלתי בו, תמיד צחק שמח וחייך.

לאחר הצחוקים והדיבורים, כשנכנסים לאימון יש רק דבר אחד בראש, מלחמה!!

גם תום וגם מוטי לחמו באימון, נתנו את כול כוחם וזה פשוט, הם נהנו.

אירוע נוסף אותו אני זוכר מתום הוא מאחד המבחנים לפני כמה שנים,

תום הוא ילד שתמיד לוחם ועושה "קייאיי" בכל מהלך, הגנה או התקפה.

אך באחד המבחנים בהם הייתי שותף, קבוצה גדולה כללה גם את תום וחניכים נוספים,

פשוט לא עשינו קייאיי במבחן וסנסאי עודד הושיב אותנו אחד אחרי השני ליד הקיר.

מאירוע זה תום תמיד עשה "קייאיי"...

זהו, אני לקחתי ממוטי ותום את הדברים האלו, הצחוק בחיים, האהבה והרגש שתמיד נתנו אחד

לשני, ומלחמה באמונים עד הרגע האחרון.

מוטי ותום, אזכור אתכם תמיד.

ויהי זכרם ברוך.

משתתף בצערכם.

יניב שטיאסני

לכבוד משפחת הרשקו

קוראים לי יותם, ואני הספקתי קצת להכיר את תום ומוטי משיעורי קראטה (הם בקבוצה לפניי), וממה שהספקתי לראות, תום הוא ילד שמחייך הרבה עם הרבה מסירות ורצון טוב, שמתאמץ ומשתדל, ואני אזכור אותו תמיד כאיש בעל התכונות האלו ועוד רבות אחרות טובות. את מוטי הכרתי קצת פחות, אבל בכל זאת, אפשר לראות בבירור שהוא בן אדם טוב מאוד, עם צחוק גדול ואמיתי ולב טוב ורחב.

שניהם, מוטי ותום, נראו לי כמו זוג בלתי ניתן להפרדה וכל אחד מהם חיזק את השני בדרכו שלו. אני משתתף השתתפות עמוקה בצערכם ומאחל לכם שתמיד תזכרו אותם כפי שהיו ביחד, מאושרים ושמחים, ושתמצאו, בעת המתאימה, את הכוח שיעזור לכם להמשיך בחייכם.

יהי זכרם ברוך.

יותם דה לה זרדה

זיכרון מתוק לנצח

הגעתי לאימון מוקדם ביום חורפי קר מאד, נכנסתי לחדר השני ליד הדוג'ו והתלבשתי. התחלתי חימום ואחרי כמה דקות נכנסת מוטי בחיך רחב ואמר "ערב טוב". גם הוא התלבש, וכשסיים התחיל לעבוד עם עצמו על הקאטה היאן גודן (הקאטה החמישית). כאשר סיים ביקש ממני לתקן אותו ולעזור לו להשתפר. אחרי כמה פעמים אני המשכתי להתחמם והוא המשיך עוד מספר פעמים לבדו.

הקאטה לא הספיקה לו וביקש ממני שנערוך קרב לחימום. הסכמתי כמובן. התחלנו את הקרב ואז תום נכנס לחדר והתחיל חימום עם כיוון בעיטות והסתכל על הקרב ביני לבין מוטי. במשך הקרב הסברתי למוטי כמה טעויות שעשה ועליו לתקן.

אחד הדברים שהיו אופייניים מאד בשיעורים שתום השתתף בהם היה ה"קיאיי" שהוא הוציא מתוכו. אף פעם לא הבנתי למה הוא היחידי שצועק "קיאיי" כאשר הסנסאי אומר לעשות רק אחרי תנועה שלישית. כאשר שמעתי את סיפור "הקיאיי" צחקתי מאד לסיבה. הכול בגלל בחינה קטנה אחת. וזה היה רק אחד מהרגעים היפים שהיו לי איתם.

תומר משה

אימונים מיוחדים בתוך הדוג'ו...

אימון מיוחד, כל הדרגות ביחד.

שתייה לכבוד ראש השנה.

אימון מסכם שנת פעילות, יולי 2000, חיפה.

קנגיקו - אימון חורף מיוחד במשך שבוע ימים. מוטי ותום השתתפו בו יחד. כחודשיים לפני האסון.

יום רביעי, שעה 14:25...

הפלאפון צלצל ואחותי בקול דואג אמרה לי להיזהר, פיצוץ, פיגוע...

היה קשה להבין בין כל המילים את העיקר, אבל הצלחתי לשמוע את הדבר הכי חשוב – אימא ואבא בסדר, כולם בעבודה, וגם אחותי וגיסי. נשימת רווחה אחת ארוכה, המון צלולים נוספים, החברים בסדר, המשפחה בסדר, ובכלל הפיגוע לא היה בנווה שאנן - אז אין מה לדאוג כ"כ חזק... אכזרי אבל מציאותי!

ראיתי את השמות, לא אמרו לי כלום, עוד נשימת רווחה אחת, לפחות אני לא מכירה את ההרוגים, אז זה כאילו "בסדר". אמנם "בסדר" מפלצתי ואיום, אבל גם אני, שכנראה צריכה לראות את עצמי כמבוגרת, הצלחתי למצוא רק דרך אחת להתמודד עם האימה. היינו לסגור את העיניים למציאות, לא לחשוב על זה, אולי זה יעבור.

גם הפעם נקטתי בשיטה זו, הדרך הקלה להתמודד עם המפלצת הזו שסובבת אותנו בשנתיים וחצי האחרונות. כמעט נרגעתי... עד שקיבלתי את הטלפון ביום חמישי... הסנסאי התקשר בסביבות 2 בצהרים, הוא לא נשמע עליו ושמח כמו בד"כ, שאלתי אותו מה שלומו, וקיבלתי תשובה קצרה קרה ומנותקת. לא הבנתי. הוא שאל אם יש לי דף ועט לידי ועניתי שכן. לא שאלתי למה, כי אם הסנסאי ביקש כנראה שזה חשוב. הוא אמר – "את זוכרת את מוטי ותום הרשקו מקבוצת השעה 7 ועשרה?..."

פתאום, כל הבועה שבניתי לי התנפצה – המציאות שונה, וזה לא "עוד פיגוע שלא קשור אלי", זה כן קשור, קשור מאוד, קשור מידי, כואב מדי... תום ומוטי שלנו הלכו. אי אפשר במילים לתאר את הזוועה, את הפחד הזה שעטף אותי. ואין בררה - צריך להיות שם, לעזור או סתם להיות נוכחת במקום.

מעכשיו הכול השתנה. עכשיו אי אפשר לשכוח שכל זה אפילו קרה, כי זה כן קרה, והם לא איתנו יותר. ואני רוצה לצעוק חזק מאוד, כדי שכולם ישמעו – כי זה כואב, ואני רוצה שבחדשות עדיין ידברו על זה, שיגידו את השמות, שלא ישכחו. אבל גם המציאות הזו היא אכזרית. כי בחדשות של מחר כבר לא ידברו על זה, כי אנשים רוצים לשכוח, רוצים להמשיך ולסגור עיניים למציאות הזו. כנראה שלכולם זה קשה באותה מידה כמו שזה קשה לי. אני לא מאשימה אותם, גם אני הייתי רוצה גם הפעם להיות כמותם ולשכוח.

לאימא של תום, רותי, ולהורים של מוטי - הלוואי שחברכם ואלה שאוהבים אתכם יוכלו לעזור לכם להקל על הכאב האדיר ועל האובדן הקשה הזה.

למוטי:

לא הכרתי אותו טוב, אבל החיוך שלו היה בלתי נשכח. היינו לפעמים נתקלים אחד בשני בכניסה לדוג'ו, הוא תמיד היה זו הצידה ונותן לי להיכנס קודם, לפני שיצא.

והיה אומר "מה שלומך" עם חיוך ענק על שפתיו.

יש לי זיכרון קצר ממוטי :

כשהסנסאי עשה לנו שבוע של אימוני בוקר בינואר השנה (2003), כול אימון היה מסתיים בעבודת זוגות שכללה תרגיל שלמדנו באותו אימון. כשתורו של מוטי היה מגיע להיות איתי בזוג - כל החבריה הצטרפו לחכות לנו הרבה זמן, כי כשהתחלנו את התרגיל, לא הייתה שנייה אחת שבה מוטי לא התבלבל, הזיז יד שמאל במקום יד ימין, רגל לפני היד ועוד ועוד. אבל זה היה בסדר, כי היינו עוצרים ומתחילים מחדש, ומחדש, ומחדש ועוד הרבה פעמים מחדש עד שהתרגיל יצא לנו תרגיל טוב, הוא תמיד העניק לי את אחד החיוכים האלה של הסיפוק האישי הענק. וזה היה שווה את זה, הוא תמיד סיים את התרגיל עם "אוס" חזק ו "קייאיי" בסוף התנועה, לא משנה אפילו אם עשה אותה בדיוק הפוך למה שהיה צריך.

אני חושבת שרבים מאיתנו יכולים ללמוד ממנו על השקעת מאמץ מרבי, ועל-כך שלא מוותרים אף פעם.

חבל שאתה לא איתנו יותר...

לתום :

ילד מקסים, ארוך רגלים וחיוך גדול. תמיד רצית ללמוד, שאפת להוכיח לכולם שאתה יודע, ובמיוחד לעצמך.

תמיד היה תום מגיע עם אבא שלו לפני האימון, ובפעמים המועטות שגם אני הייתי שם - תמיד היה לו מה לשאול, תנועה בקאטה, איך המותן אמורה להיות. מה צריך לעשות ואיך...

תמיד היית מקבל ביקורת בונה ואף שואף לשמוע עוד.

אני זוכרת שהייתי תמיד אומרת לך ליישר את הרגל האחורית כשהיית עומד בעמידה קדמית, היית עונה ב "אוס", אבל כנראה הרגלים היו ארוכות מדיי, והרגל הייתה מתכופפת לה בחזרה למצב הרגיל, אבל כשהיית רואה שאני מתקרבת אליך, היית נזכר לישר אותה עוד-פעם.

וכשהיינו בתחרות, במאי שנה שעברה 2002 - זכית לעלות לשלב הגמר במקצה קאטות בנים, גילאי 15 ומעלה.

הרגשתי גאווה עבור המשפחה הגדולה שלנו, כאן במועדון הקרטה בבית אבא חושי.

תמיד תהיה חסר לנו, אבל כמו שאמרו חבריך כשנפרדו ממך - אלוהים לוקח את הכי טובים אליו בחזרה.

תשמור על עצמך,

ממני רחל.

רחל שלומוב

לא הכרתיך באופן אישי. לא הייתי חבר קרוב או אפילו מרוחק. לא הייתי מעורב בחייך, ועל כך אני מצטער היום, כשמאוחר מדי.

אבל אפילו אני, אדם זר, אשר הקשר היחיד בינינו היה האימון, רוח הקרטה, והאחדות של ה"משפחה המורחבת" שלנו, משפחת הקרטה, אפילו אני זכיתי להתחמם מאורך, מחומך הפנימי ומהאדם המיוחד שאתה. ואני אומר אתה – בהווה – משום שהשארית כל כך הרבה ממך בלבבות כל האנשים שאתה מכיר ושהכירו אותך, בין אם משפחה, ידידים, חברים וסתם אנשים איתם אתה מתאמן.

הנה אני, לא באימון, לא בחליפת קרטה, מגיע לחנות הפרחים שלך, ואתה, מבלי להסס, מקבל אותי בהכנסת פנים לבבית ובחיוך הענק שלך. כאשר אנו מתראים באימונים, תמיד פניך מוארות למראה כל אדם מוכר, והילה של טוב לב מקיפה אותך. אני שמח שהכרתי אותך, ואני שמח שזכיתי, אפילו במעט, להצצה לתוך הבאר הבלתי נדלית של האנושיות, טוב הלב והאהבה שנמצאת בך, מוטי.

מייק אביגדול

תום + מוטי = עוגן ויתד

אני – ישי בוטנר חגורה שחורה טרייה – זכיתי להתאמן תקופה מסוימת יחד עם הזוג המופלא הזה שנתן השראה של אושר בכל פעם מחדש.

יותר מכך וחשוב לא פחות היה עצם היותם שם בימי שלישי וחמישי כמו עוגן ויתד בשבילי וגם לרבים אחרים, גם אם לא שמנו לב לכך במודע.

בכל אימון בתקופה שהתאמנו יחד כחגורות צבעוניות וגם לאחר שעברתי לקבוצת חומות שחורות – היינו נפגשים אומרים שלום שואלים מה נשמע, לוחצים יד ומחליפים חיוכים כמובן, שכן בלי זה אי אפשר אצלם – ומפה אני שואב המון כוח ואנרגיה להמשיך את היום, להיות אופטימי ולשכוח את תלאות היום. פגישה איתם ולו לחצי דקה בלבד היוותה עוגן ויתד תקוע עמוק- כמקום שאתה מגיע מקבל את הכוח, אנרגיה ושדר של אופטימיות ומכאן אתה יכול להפליג לכל מחוזותיך. עדיין המומנטום ממשיך וימשיך והם שם בשבילי לפני כל אימון.

מוטי + תום לעד

ישי בוטנר

מוטי ותום

קשה לבטא את התסכול והזעם
על אובדן חיים כל כך צעירים
וכל כך "מלאי חיים".
לצערי, לא הכרתי אתכם כמעט,
אולם שני הזיכרונות שעולים במוחי
בכל פעם שמחשבותיי פונות אליהם הם:
החיוך הנצחי של מוטי
והקייאי של תום.
יהי זכרם ברוך.

רוני ינוביץ'

תום ומוטי

אני זוכר שהייתה לי שיחה עם מוטי מאד מעניינת. משהו על רפואה אלטרנטיבית. הוא הקדיש לי זמן כדי להסביר על רופאים מפורסמים ותרגילים שכדאי לעשות כדי להשיג איזון. הוא נתן לי המון השראה בשיחה קצרה זו. הכרתי את מוטי לא מאד טוב. הוא התאמן בקבוצה שלפני, ותמיד בסוף האימון הקשה כשהיו יוצאים והקבוצות היו מתחלפות, תום ומוטי תמיד פגשו אותי בחיוך רחב, אומרים שלום ולפעמים גם מחליפים כמה מילים.
בהתחלה מוטי עוד לפני שהכרתי אותו נראה חניך מאד רציני ומשקיע, אולי קצת נוקשה, מתאמן חזק ונראה כאילו מתאמץ יותר מאחרים. למראה רצינותו באימון, לא יכולתי להעלות על הדעת שמוטי הוא בן אדם מאד פתוח וחברותי ומאד חכם מחוץ לדוגיו. בשיחות הקצרות שלי איתו הבנתי שהוא בן אדם מיוחד, טוב לב ותומך.
תום היה ילד טוב שהרבה לחייך. הוא ומוטי תמיד היו ביחד כמו שני אחים. תום היה צנוע והתנהג בנימוס, ילד חייכן ואוהב חיים, כמו אבא שלו.
אני אזכור אתכם תמיד !

אלכס יוכביד

אירועים מיוחדים בדוג'ו...

אימון לכבוד אבי בוקלר, שזכה באליפות העולם לליקויי שמיעה (סתיו 2001).

ראש העיר, עמרם מיצנע,
ביקר אותנו באימון.

סנסאי עודד מבצע
קאטה ג'נקאקו.

מרחבי העולם...

מיד לאחר הפיגוע בו נרצחו מוטי ותום, סנסאי עודד פרידמן יידע על כך את חבריו ואת מסטר אוקזאקי (מאמנו של סנסאי פרידמן), במכתב הבא:

Fifteen Israelis died and more than 40 were injured when a Palestinian bomber blew up the Egged 37 bus on a busy street in Haifa. Most of the victims were school children. The forceful impact of the blast made victim identification difficult and slow. The names of the victims are:

Yuval Mendelovitch, 13
Staff Sgt. Barry Oved, 21
Staff Sgt. Eliahu Lacham, 22
Abigail Leitel, 14
Daniel Harush, 16
Kmar Abu Khamed, 13
Mitel Katav, 20
Assaf Zur, 17

Tom Hershko, 16, from Haifa and his father

Mordecai Hershko, 41

Marak Takash, 54
Semadar Firstetter, 17
Tal Kirman, 17
Miriam Attar, 27
Elisabetha Katzman, 16

Dear Sensei Okazaki:

It is with my deepest regret that I write to you at this time to inform you of this recent occurrence. We all hear of these horrible events but never seem to believe that it will affect us personally. This specific terrorist act has struck us personally as it involved two students of mine. Mordecai and Tom Hershko, father and son, have been training with me for the past five years and had both achieved the level of brown belt. Both were dedicated students and had fully embodied the spirit of karate-do. This is a loss to me personally as well as the organization. Our heartfelt sympathies go to their families.

Sincerely,

Oded Friedman

12/03/2003

אימייל השתתפות בצער אשר סנסאי פרידמן קיבל בשם **מסטר יגוצ'י** :

Sensei Yaguchi would like to send flowers or whatever is the custom for funerals in your country.

Please do this for him/us.

Sign it:

Our deepest sympathy Sensei Yaguchi and Mountain states students, U.S.A.

Please, also in hebrew. (if you have a better saying, please use it)

Charge it to my credit card:

Visa

אימייל השתתפות בצער אשר סנסאי פרידמן קיבל בשם **סנסאי גורדון מקדניאל** :

I'm so sorry. Sensei Yaguchi, students of Rocky mountain region extend our heartfelt sympathies to the families of your students. We will offer a special vigil for Tom and Mordecai Hershko.

אימייל השתתפות בצער אשר סנסאי פרידמן קיבל בשם **מסטר מיקמי** :

Dear Oded,

Sensei asked me to send you his sorrow at the loss of two of our big karate family. He expresses his regrets and wishes all of you well. He told me to tell you that you are always in his mind and he remembers the warmth and kindness and eagerness of all of you during his visits.

Sincerely, T. Mikami

אימייל השתתפות בצער אשר סנסאי פרידמן קיבל בשם **ג'נט גיבניש** :

Dear Oded,

I am sorry to hear about the death of your two students. My thoughts are with you and at your dojo.

Janette.

אימייל השתתפות בצער אשר סנסאי פרידמן קיבל בשם **מריה הרבק** :

Dear Oded,

It is with great sorrow that I read your message. There is not a day that I do not think about all of you and wish you safe. I am very sorry about the loss of your friends.

Please take care of yourself and family and we will keep you in our prayer everyday.

I will communicate this news to Sensei.

God be with all of you. Shalom

Love, Maria.

אימייל השתתפות בצער אשר סנאי פרידמן קיבל מאת לואיס, בשם מסטר אוקזקי :

Hello Oded,

My heart felt condolences to you and your members. It is tragic for all that is going on there and especially when it is one of our own families.

I know we all worry constantly about you everyone else there. My thoughts and prayers are with you. Please keep safe.

Lois.

אימייל השתתפות בצער אשר סנאי פרידמן קיבל בשם טקמיצ'י מאשימה :

Oded:

I heard from Lois that you lost two of your students by the terrorist attack. Sorry man! What can I say? I just want to send you my sympathy and hope that your family will be safe.

Sorry again to hear bad news.

Taka.

אימייל השתתפות בצער שהתקבל מסנסאי סוג'ירו קויאמה :

On behalf of myself and my students, I would like to express my sincere condolences on the tragic loss of two of your promising karate students, Mordecai and Tom Hershko. We too, were touched by these senseless attacks when not long ago, Noam Leibovich, the 7-year old sister of one of our own former students, was shot and killed by a gunman on an Israeli road. You and your students are in our thoughts, and we pray for an end to this violence and terror.

Yours,

Shojiro Koyama

Director, ISKF Western Region

Phoenix, Arizona, USA

מיכה מרגלית, חגורה חומה, הינו כתב בעיתון ה"כלבו". להלן שלוש כתבות שהתפרסמו ע"י מיכה לאחר האסון:

מרדכי (מוטי) ותום הרשקו, ושירת חייהם באמצע...

שני משמאל למעלה מוטי הרשקו ז"ל שלישי משמאל למטה תום הרשקו ז"ל
24/7/99

לתודעת הזיכרון הקולקטיבי של עם ישראל לדורותיו... ארבע שנים וחמישה חודשים חלפו מאז גילו **מוטי ותום** את עולם הקראטה כצמד חברים, במערכת יחסי ידידות מעבר ליחסי אב ובנו, ורק במסדרונות, לפני ואחרי שיעור, בשיחות של רגע, אפשר היה לראות את הניצוץ הזוהר בעיניו של אבא, כשהוא מקבל מחמאה על ביצועי בנו, יחידו... בבוקר יום שבת, בקיץ 1999 בילתה לה קבוצת תלמידי החוג לקראטה, של בית אבא חושי באימון מפרך בחוף דדו, **מוטי ותום** ביניהם. אחרי שעתיים של זיעה מהולה בריטבות של ים, התייצבו לצילום ותמונת מזכרת, מעין נוהג מקובל לציון רגעים חולפים, פכים קטנים, מהם מרכיבים טפח ועוד טפח בפאזל הגדול...

והזמן זורם, ושביבי זיכרון עולים וצפים, התמונות מרצדות, הקולות נשמעים, ודמותם קורמת חיות, חיוך וצחוקים, והם איתנו, ממשיכים להשתייך לעולמנו, לתודעתנו, למצבור חוויותינו...

מוטי ותום הרשקו, שירת חייהם באמצע...

מיכה מרגלית

ולמרות הכל הם פה... ת.נ.צ.ב.ה

ברכה סיניית עתיקה מברכת בזו הלשון: "שסבא שלך ימות, שאבא שלך ימות, שאתה תמות, שהבן שלך ימות". ברגע הראשון מחפשים איפה הברכה מצויה בין השורות, ואחר כך מבינים: **ולואי על כולנו סדר מוות כזה בחיינו**. ביום רביעי 5.3.03 אחרי חודשיים של אשליית שגרה, אוטובוס המוות מהמם את המחשבות, מרעיד את הנימים ומעיר את תהומות הכעס מחדש. ושוב משתבשים סדרי הטבע, ודור של סבא אומר קדיש על דור בניו ונכדיו...

שבוע אחרי... סופם של ימי השבעה ותחילתם של חיי אבא. בבתי חולים נאבקים פצועים על החיים, ובבתי העצב, הצבע השחור שליט יחיד, מחפש קורטוב ולו גם צל צילה של נחמה... אומרים שעולמו של אדם כמו ממשיך להתקיים אחרי מותו בזיכרונם של הנותרים אחריו, וככל שאלה יתאמצו לפעול בסיפורים, תמונות, ואירועי הנצחה, אולי כך תישמר רוחו בתודעתנו, ותביא חריר של מזור למשפחות שאיבדו את היקר להן מכל...

באוטובוס המוות קיפדו את חייהם הגשמיים גם אב ובנו. **מוטי ותום הרשקו**. והם כמו פגועי טרור כל כך רבים, נכנסים

**הכתבה בחסות מיכה אבן צור ומשפחתו
המשתתפים בצער המשפחות השכולות ומייחלים להחלמת הפצועים.**

הרהורים בתחרות הקראטה לזכרם של מוטי ונתן הרשקו ז"ל

שני משמאל למעלה מוטי הרשקו ז"ל שלישי משמאל למטה נתן הרשקו ז"ל
24/7/99 בוקר יום שבת. חוף דדו. תמונת מזכרת.

ה-60 של חייהם, וצבע חגורותיהם (כחול וחום) מראה שהם בתחילת דרכם בעולם אומנות הלחימה, שעליו נאמר שהוא גם אורח חיים וגם חינוך לנימוס וסובלנות לזולת.

התמקדתי בהם ובקבוצת הבוגרים שאיתם בני ה-35+ עפ"י טבע האדם שמזדהה עם הדומה והקרוב אליו. הלב רחב לראות את בני גיל סבא, מתייחסים לתחרות ברמת אדרנלין, קפיצות, מתיחות, בעיטות ואגרופים, כאילו היו הם - ילדי ונכדי עצמם.

מוטי הרשקו היה בן 40+ בחייו, שייך במקצה התחרות לקבוצת הבוגרים הזו, ולמענד מוטי תוצאות התחרות ושמות מקבלי המדליות.

בקרבות מבוגרים (איפון קומיטה קוראים לסוג קרב כזה) קיבלו: **מקום ראשון - שי ליטני**
מקום שני - גיל מונש
מקום שלישי - אייל יהודה.

ובמקום הרביעי, לא יאומן, היה אחד הסבים לבן השיער בעל חגורה חומה. **קפץ הנ"ל כתיש** כשהבין את מיקומו הסופי בזירה, והשיר באחת 40 שנה מחייו, כך לפחות נראה עפ"י פניו הזורחים והמחייכים.

נתן הרשקו היה בן כ-16 בחייו, שייך במקצה התחרות לקבוצת בני 16-18 **ולמענד נתן**, תוצאות התחרות ושמות מקבלי המדליות **בקרבות צעירים** 16-18 (גיואי איפון קומיטה קוראים לסוג קרב כזה).

מקום ראשון - רוני לבינגרוב
מקום שני - מילה גנדלסמן
מקום שלישי - רותם תור

תמה התחרות. המתחרים חזרו לשגרת חיי האימונים הבלתי נפסקים עם זיכרונות ולקחים, איש איש עפ"י מאמציו והשגיו, ומוטי ונתן הרשקו איתם ואיתנו, ממשיכים להשתייך לעולמנו בתודעתנו, במצבור חוויותינו. **יהי זכרם ברוך. מיכה מרגלית**

עבודה, לימודים, ספורט, רגעי מנוחה, הם השגרה המבורכת והמיוחלת בארץ חסרת שגרה כשלנו. אנחנו סופגים מכות כואבות של גלי טורח, וערך נוסף נכנס למסלול חייו: **לזכור את הנגרעים מאיתנו**, ולעשות משהו עבור משפחותיהם שנותרו אחריהם, בעידוד, תזכורת, תשומת לב ומעשים, שיתנו להם את הכוח להמשיך את חייהם למרות מסכת האבל הקשה המתמשכת אצלם יום וילילה **ללא הפסקה.**

ככל שאנחנו, בארץ החיים, מראים ולו גם שביב של: **אנחנו זוכרים**, לא שוכחים, מדברים, מנציחים, נוצר אולי קשר בין העולמות, וחיותם של אלה שאינם איתנו, קיימת באמצעותינו **כל עוד אנחנו פה.**

בשד' מוריה, חודש מרץ 2003, אוטובוס קו 37, **מוטי ותום הרשקו**, אב ובנו קיפדו את חייהם בפיגוע התופת. היה להם

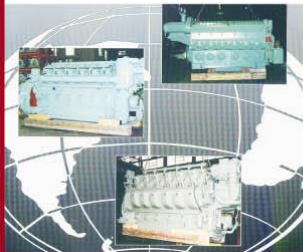

תחביב משותף, הם היו תלמידי החוג לקראטה בבית אבא חושי. אב ובנו בחרו לעצמם **זמן איכות** משותף של **זיעה, מאמץ, והתמדה** שיצר חברות ותיווך בפער הגילים הטבעי. ביום שבת **17.5.03** הזומנתי לצפות בתחרות קראטה שהתקיימה בבית ספר דינור נויש.

יום התחרות הוקדש לזכרם של **מוטי ותום**, החייה את קיומם, וגרם לכל המשתתפים להשקיע יותר ועוד יותר, מיכולתם וכישורם. **צעקות הקרב** שנשמעו בחלל האולם ברגעי הטקס הלא שגרתי שנערך, כמו בקעו את הקו הבלתי נראה בין **כאן לשם.**

והתחרות יצאה לדרך.

התבוננתי סביבי, באחד הפינות, בין חליפות הקראטה הלבנות, ראיתי שני מתחרים, **לבני שיער וזקן**, מתקרבים במהירות לגיל

בחסות:
Canada Allied Diesel Co. Ltd.
RAIL AND DIESEL POWER PRODUCTS

www.cadiesel.com
E-mail: cad@sympatico.ca

Rachel and Joseph Margulies, Lior Margulies, David Margulies Dan-2 J.K.A.
Montreal, Toronto, Canada

הקדמה של מבוגרים

ר לדים, אומרים שהם מבוגרים קטנים שרואים את העולם ממבט של שומעים, קולטים, ולא מבינים, כמו המבוגרים, אלא שהם, הקטנטנים חושבים שאם הם מחקים את הגדולים הם עושים את הדבר הנכון להתפתחותם, וכמה שהם טועים, רק המבוגרים יודעים...

התבקשתי לכתוב נאום לאמא של ילד בן 6 (קוראים לו אביב מגן יונתן) אותו תקרא בגן הילדים לכבוד חברם שהוא הילד המחונן שלה "אשמתר" היחידה של אביב הילד הקטן שהוא זכה בתחרות קרטה לקטנטנים בשני גביעי זהב. כמעט סרבת כי מי אני שאוכל לחבור לנבכי מוחם של הפיציקעלך, ואיך ובאיזה חוצפה אקח אחריות של מחנך בישראל **ואני את עצמי בקושי מבין**. ישבתי מול הדף הריק, ניסיתי לדמיין את עיניהם הפעורות לרווחה של הזאטוטים, הסתבכתי עם דור חדש וטרי שלא יודע אפילו לומר כאילו כזה, סוף הדרך, או חבל על הזמן. ואם הצלחתי לתרום ולו גם כזית לחינוכם הנכון (לדעתי) של תינוקות לבית רבן, דיינו.

נאום לילדי הגן

א תם מכירים את אביב, הוא חבר שלכם בגן יונתן, מחוץ לגן יש לאביב עוד חברים, והם נמצאים בחוג לקרטה. בקרטה, אתם בטח חושבים מרביצים כל הזמן מכות ובוועטים כל הזמן בעיטות, אולי יספרו לכם שכל מי שלומד קרטה הוא נורא חזק וצריך להיזהר ממנו, בסרטים אתם רואים איך הגיבור קופץ באוויר ואף פעם לא ראיתם שהוא **מפספס ונופל על הטוסיק**,

בשקט, והכי חשוב הם לא משוויצים, ואם הם מקבלים מדליות בתחרות הם שמחים אבל יודעים שאם תהיה להם עוד תחרות והם לא יצליחו זה בכלל לא יהיה חשוב להם. אביב קיבל שתי מדליות ואתם בטח שמחים בשבילו, ואתם בטח רוצים לברך אותו על ההצלחה שלו, אז הברכה הכי יפה שתוכלו לומר לו זה: **אביב תמשיך להתאמן כל הזמן** גם שתהיה סבא של נכדים שיתאמנו גם בקרטה וגם הם יבואו כמו כל הילדים ל... גן של יונתן.

מיכה מרגלית

ותמיד הוא מנצח כי הוא הרי לומד קרטה. אולי תשאלו את אביב מה הוא עושה בחוג והוא יגיד לכם את האמת, והאמת היא שאביב לומד שם להיות שקט, נימוסי, ומקשיב למורה שלו, למורה בקרטה קוראים סנסי ובשיעורים אביב לא מרביץ מכות, לא בידיים ולא ברגליים, הוא רק לומד לעשות כל מיני תנועות שאם תראו אותן תחשבו שהן מצחיקות ובכלל לא כמו שרואים בסרטים. אם אביב ימשיך ללמוד קרטה אז בעוד 10-15 שנים כשיהיה כבר גדול, הוא יהיה איש קרטה אמיתי, ואתם יודעים מי זה איש קרטה אמיתי? זה ילד, או ילד גדול, או אבא וסבא שמתאמנים כל הזמן, כל יום, בשקט

הכתבה לזכרם של מומי ותום הרשקו ז"ל, תלמידי החוג לקרטה בבית אבא חושי שנרצחו בפיגוע אוטובוס 37 ברח' מוריה 5/3/03

שני אלונים

מילים: נתן יונתן

פעם על גדות הוואדי
שני אלונים בסלע
שני אלונים ידעתי
שם במורד הוואדי.

את האחד הרעם
פעם הכה צמרת.
גזע אחיו קרוע
באו בו אש ורוח.

קיץ שילח שיניים
מי הגשמים הולכים הם.
אך הם עומדים השניים,
שני אלונים אחים הם.

נצורים בליכנו...